

**ІНФОРМАЦІЯ
ЩОДО ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА
ПІДСУМКАМИ І ПІВРІЧЧЯ 2025 РОКУ**

Безпека та цивільний захист населення

З метою забезпечення на території Чернігівської міської територіальної громади заходів безпеки та захисту населення, територіальної оборони у 2024 році діють такі міські цільові програми:

1. Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло набуттю мешканцями м. Чернігова готовності та здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Також на виконання заходів Програми було проведено реконструкцію бойлерної та центрального теплового пункту зі встановленням блочно-модульних котельнь як резервного живлення по проспекту Михайла Грушевського, 172 в м. Чернігів та будівництво фортифікаційних споруд (облаштування спостережних пунктів, захисних споруд, вогневих позицій, тощо).

На реалізацію було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 24,7 млн грн.

2. Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2025 рік.

При виконанні програми реалізовувались такі заходи:

- стабілізація криміногенної ситуації в місті шляхом створення атмосфери суспільної нетерпимості до злочинності;
- підвищення оперативності реагування на вчинені правопорушення та їх виявлення шляхом удосконалення технічних засобів контролю за ситуацією в громадських місцях;
- захист життя, здоров'я, честі та гідності осіб, їх майна від злочинних посягань;
- мінімізація впливу злочинності на неповнолітніх та молодіжне середовище;
- зменшення поширення наркозлочинності та пияцтва на території міста;
- покращення результатів роботи з охорони публічного порядку, попередження правопорушень, протидії рецидивній та побутовій злочинності.

На реалізацію даної Програми за I півріччя 2025 року було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 73,0 млн грн.

3. Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної

спеціальної служби транспорту та Державної прикордонної служби України на 2025 – 2027 роки (зі змінами та доповненнями).

Виконання визначених Програмою заходів сприяло піднесенню престижу військової служби, сприянню обороноздатності та мобілізаційної готовності держави, задоволення культурних і духовних потреб військовослужбовців, налагодження ефективного цивільно-військового співробітництва.

На реалізацію в I півріччі 2025 року було виділено субвенції з бюджету Чернігівської міської територіальної громади у розмірі 340,6 млн грн.

В I півріччі 2025 року завершені роботи по двох об'єктах, які реалізовувалися в рамках програми забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2024-2025 роки (капітальний ремонт приміщення дільничного пункту поліції № 1 та № 5).

Також, в I півріччі 2025 року створено місцеву автоматизовану систему централізованого оповіщення та інформування населення Чернігівської міської територіальної громади в обсягах робіт 1-ої черги будівництва.

***Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство.
Охорона навколишнього природного середовища.***

За підсумками I півріччя 2025 року виконані наступні роботи, спрямовані на задоволення потреб населення у наданні житлово-комунальних послуг належної якості, розвиток інфраструктури міста, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автомагістралями, підтримання та покращання екологічної ситуації на території міста тощо:

1. Ремонт, модернізація, технічне обслуговування інфраструктурних об'єктів:

- розробляється проєктна документація на розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові;
- здійснення реконструкції території кладовища «Ялівщина» у м. Чернігів з улаштуванням меморіального комплексу (встановлено 2 стели на меморіальному комплексі).

2. Проведення поточного ремонту, в тому числі аварійно-відновлювальних робіт, об'єктів вулично-дорожньої мережі, тротуарів, штучних споруд та інших елементів дорожнього покриття (одержувач бюджетних коштів – КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради) на 49 вулицях міста:

- доріг загальною площею 17,3 тис. кв. м;
- тротуарів загальною площею 0,2 тис. кв. м.

3. Благоустрій озелених територій м. Чернігова:

- висадження 57 дерев та 120 кущів;
- улаштування квітників багаторічних та однолітників загальною площею 163,6 кв. м та 1 295,0 кв. м відповідно;

- знесення окремих засохлих та пошкоджених дерев по місту та на прибудинкових територіях у кількості 605 одиниць;

- кронування 37 дерев.

4. Утримання та технічне обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху:

- технічне обслуговування 69 світлофорів;

- встановлення 206 дорожніх знаків;

- заміна 11 електролічильників та 16 кнопок в світлофорах.

5. Утримання очисних споруд та зливової каналізації:

- очищення 10,0 км колекторів зливової каналізації гідродинамічними установками;

- очищення 1,0 км водовідвідних каналів, 1,0 км залізобетонних лотків та 0,8 км каналізаційних колекторів вручну;

- очищення 329 зливоприймальних колодязів від мулу та сміття та 200 оглядових колодязів.

6. Утримання та технічне обслуговування мереж зовнішнього освітлення міста:

- ремонт 2 287 світильників;

- заміна 412 світильників та 3 122 ламп;

- заміна 6,5 км повітряних ліній;

- заміна 1 залізобетонної опори;

- заміна та ремонт 39 світлодіодних дорожніх знаків;

- заміна 2 електролічильників.

7. Технічне обслуговування системи відеоспостереження вулиць міста Чернігова та технічний супровід роботи віртуальної мережі (422 камер відеоспостереження, 88 комутаційних шаф).

8. Утримання 3-х підземних переходів.

9. Поточний ремонт та утримання 5 громадських вбиралень.

10. Утримання 12-ти місць поховань.

11. Доставка в морг померлих і загиблих безрідних громадян та з моргу до кладовища померлих і загиблих самотніх громадян, осіб без певного місця проживання, а також невідомих трупів, знайдених у межах міста (усього – доставка 1 115 померлих громадян).

12. Захоронення 40 невідомих безрідних людей.

13. Забезпечення охорони тваринного світу, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у місті Чернігові (утримання пункту тимчасового утримання тварин по вул. Володимира Дрозда):

- стерилізація та перетримка на території пункту тимчасового утримання тварин 200 тварин (80 собак та 120 котів);

- ревакцинація 360 безпритульних тварин.

14. Надання інших послуг з благоустрою міста Чернігова.

15. Проведення моніторингу забруднення підземних та поверхневих вод у районі ставків-накопичувачів рідких токсичних промислових відходів та полігону твердих побутових відходів (район «Масани») за результатами

спостережень на 30 свердловинах, 3 колодязях та 4 поверхневих пунктах спостереження.

16. Виконання контрольно-геодезичної зйомки та інженерно-геологічного вишукування території, а також проведення лабораторних досліджень відходів нафтопродуктів для забезпечення ліквідації несанкціонованого розміщення відходів мазуту та залишків цегляних фундаментів на земельній ділянці, яка розташована між огорожею колишнього ПАТ «Чернігівський м'ясокомбінат» (вул. Любецька, 80, м. Чернігів) та залізничною колією Чернігів-Горностаївка.

17. Капітальний ремонт первинних радіальних відстійників (мулоскреб діаметром 28 м) № 4 та № 5 на каналізаційних очисних спорудах м. Чернігова, розташованих по вул. Колективна, 58 в с. Гуцин Чернігівського району, Чернігівської області за рахунок субвенції з державного бюджету.

У 2025 році продовжили здійснюватися заходи щодо ліквідації наслідків російської військової агресії та забезпечення належного функціонування об'єктів, зокрема, протягом I півріччя 2025 року були виконані наступні заходи:

1. Проведене обстеження технічного стану 2 житлових будинків, пошкоджених внаслідок ракетного удару:

- по вул. Козацька, 48 в м. Чернігів (пошкоджено 15.03.2025 року);

- по вул. Жабинського, 14 в м. Чернігів (повторне технічне обстеження).

2. Завершені аварійно-відновлювальні роботи в житловому будинку по вул. Шевченка, 101 в м. Чернігів, пошкодженому в результаті військових дій.

3. Розпочате розроблення проєктної документації по улаштуванню тимчасового проїзду (аварійно-відновлювальні роботи) на ділянці дороги по вул. Кільцева в м. Чернігів.

4. Розроблено проєктну документацію по об'єкту: «Реконструкція мосту по вул. Кільцева через р. Стрижень в м. Чернігів, пошкодженого в результаті військових дій».

Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом

За оперативною інформацією у I півріччі 2025 року в м. Чернігові прийняті в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти – багатопверхові багатоквартирні житлові будинки загальною площею 23,422 тис. кв. м житла.

Протягом січня-червня 2025 року комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчого комітету Чернігівської міської ради призначено грошову компенсацію у новому розмірі за належні для отримання жилі приміщення 36 внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні до 01 червня 2018 року заходів із забезпечення

національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період їх здійснення, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи на суму 82 608,2 тис. грн.

Станом на 01.07.2025 в м. Чернігові зафіксовано пошкодження внаслідок військових дій 3 467 приватних житлових будинків, садових і дачних будинків, складено всього 1 823 акти комісійного обстеження. Протягом 2025 року 164 будинків зазнали пошкоджень, серед них:

- 132 од. – підлягають відновленню в рамках поточного ремонту (незначно пошкоджені);
- 28 од. – підлягають відновленню в рамках капітального ремонту, реконструкції (значно пошкоджені);
- 4 од. – не підлягають відновленню (повністю зруйновані).

У I півріччі 2025 року на сесії міської ради було прийнято рішення щодо надання дозволу управлінню архітектури та містобудування Чернігівської міської ради на розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування) (рішення Чернігівської міської ради від 25.07.2025 № 45/VIII-13 «Про надання дозволу на розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування)).

Підприємництво та надання адміністративних послуг

Станом на 01.07.2025 кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва за даними Головного управління ДПС у Чернігівській області складає 20 210 суб'єктів господарювання (що на 0,7 % більше ніж на початок року), з них 2 099 – юридичні особи (стільки ж, як і на початок року) та 18 111 – фізичні особи-підприємці (на 0,7 % більше, ніж на початок року). Кількість економічно активних суб'єктів малого та середнього підприємництва на 01.07.2025 складає 14 488 суб'єктів господарювання, з них 1 543 – юридичні особи та 12 945 – фізичні особи-підприємці.

За даними Головного управління ДПС у Чернігівській області станом на 01.07.2025 у сфері малого та середнього бізнесу зайнято 60,2 тисяч осіб. З них 18,1 тисяч – фізичні особи-підприємці (30,1 %), 17,8 тисяч осіб перебуває у трудових відносинах з фізичними особами-підприємцями (29,5 %), 16,8 тисяч осіб зайнято на середніх підприємствах (27,8 %) та 7,6 тисяч осіб працюють на малих підприємствах (12,6 %).

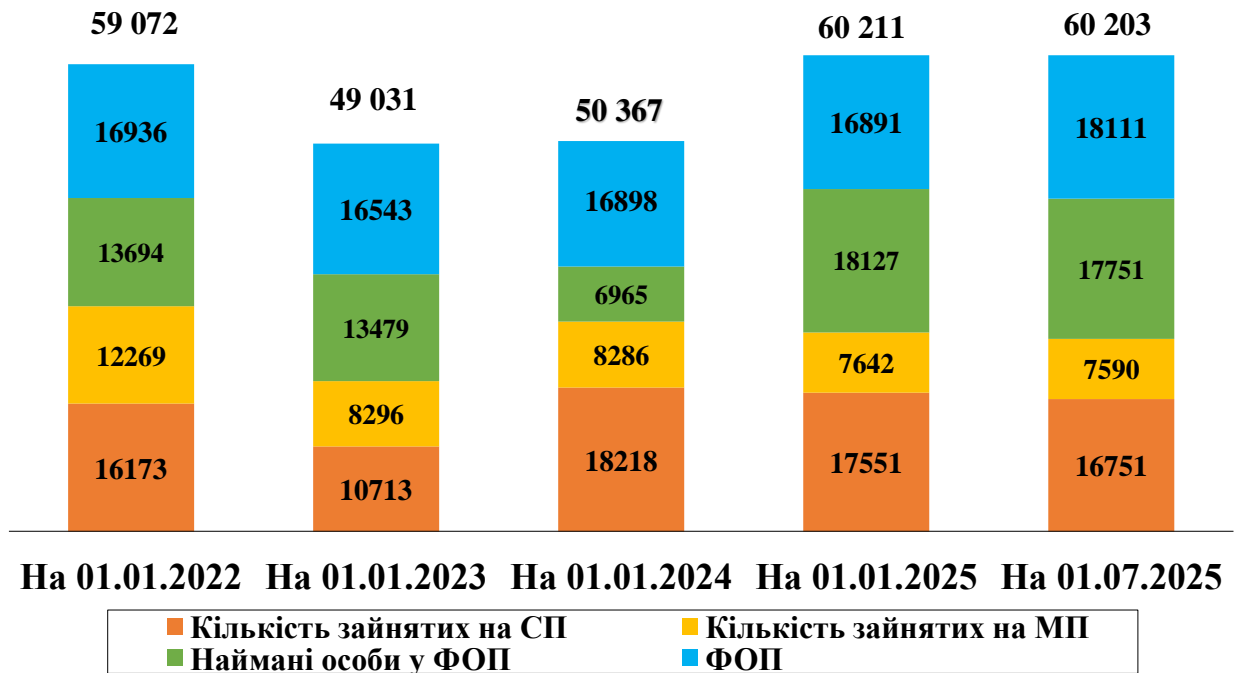

Рис. 1. Чисельність зайнятих у сфері малого та середнього бізнесу у м. Чернівці, осіб

Обсяги реалізованої продукції цими підприємствами в I півріччі 2025 року становлять 14 263 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості. Переважна більшість суб'єктів господарювання, зареєстрованих у м. Чернівці, провадять свою діяльність у сферах надання послуг (7 523 суб'єктів господарювання або 51,9 %) та торгівлі (5 375 суб'єктів господарювання або 37,1 %). Виробничою діяльністю зайнято 11,0 % суб'єктів господарювання (1 590 суб'єктів господарювання).

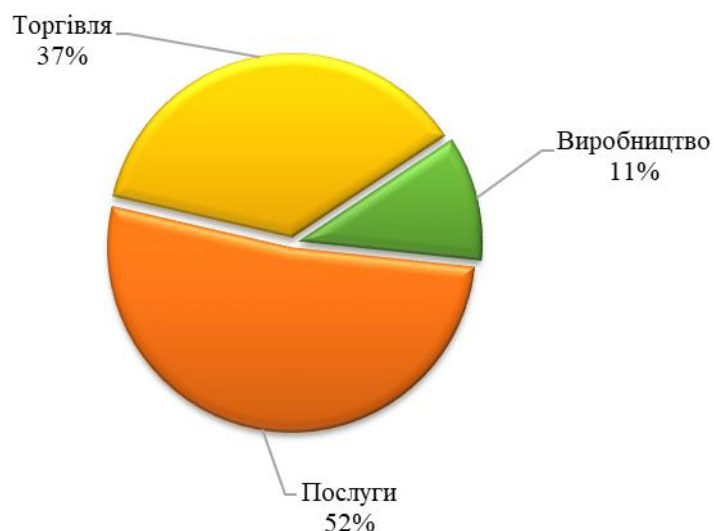

Рис. 2. Структура діяльності суб'єктів господарювання МСП

Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за I півріччя 2025 року від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали 728,7 млн грн.

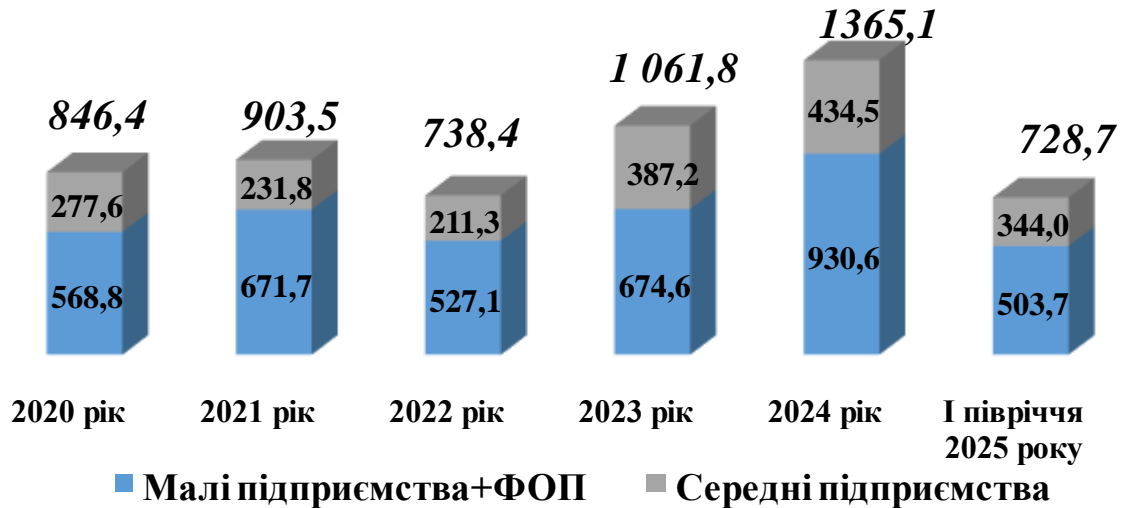

Рис. 3. Надходження до міського бюджету за результатами діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва, млн грн

Розпорядженням міського голови від 09.03.2023 № 42-р (зі змінами) було створено комісію з обстеження будівель та споруд, які належать суб'єктам господарювання, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Комісія проводить комісійне обстеження пошкоджених будівель та споруд за зверненнями (заявами) суб'єктів господарювання та забезпечує внесення інформації про пошкоджені будівлі та споруди згідно зі складеними актами про комісійне обстеження пошкоджених об'єктів нерухомості до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, станом на 01.07.2025 до Чернігівської міської ради звернувся 141 суб'єкт господарювання (з них 42 фізичні особи-підприємці та 99 юридичних осіб) щодо комісійного обстеження об'єктів, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За результатом обстежень об'єктів складено та занесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, 402 акти комісійного обстеження по 133 суб'єктах господарювання (41 по фізичних особах-підприємцях та 92 по юридичних особах), з них:

- 160 об'єктів мають категорію пошкоджень І.а «Наявні незначні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, але без порушення

вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено до 20 %»;

- 67 об'єктів має категорію пошкоджень I.в «Наявні незначні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено на 21-40 %»;

- 142 об'єкти мають категорію пошкоджень II «Наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій (категорій відповідальності конструкцій А та Б), ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій, підсилення об'єкта або його окремих несучих та огорожувальних конструкцій пошкоджено на 41-80 %»;

- 33 об'єкти мають категорію пошкоджень III «Об'єкт непридатний для використання за цільовим призначенням, повністю втратив свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об'єкта (зруйновані об'єкти) пошкоджено на 81-100 %».

Відповідно до інформації, занесеної до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, суб'єкти господарювання звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об'єкти нерухомого майна, що постраждали внаслідок російської збройної агресії проти України.

В поточному році в межах заходу «Часткове відшкодування витрат підприємств м. Чернігова за участь у виставково-ярмаркових заходах (очну і заочну)», передбаченого Програмою підтримки малого та середнього підприємництва у м. Чернігові на 2021-2025 роки, затвердженою рішенням Чернігівської міської ради від 01.12.2020 № 2/VIII-23 «Про Програму підтримки малого та середнього підприємництва у м. Чернігові на 2021-2025 роки» (зі змінами), перераховано по 100,0 тис. грн ТОВ «КОЛЛАР КОМПАНІ» за участь у виставково-ярмарковому заході «Zoomark International 2025», що проходив 05-07 травня 2025 року у місті Болонья (Італія), та ПП «Валесо» за участь у виставково-ярмарковому заході «Виставка ISH», який проходив 17-21 березня 2025 року у м. Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

На офіційному сайті Чернігівської міської ради за посиланням <https://chernigiv-rada.gov.ua/business-guide/> з періодичною актуалізацією оприлюднюється для ознайомлення інформація щодо кредитних та грантових програм, у тому числі за участі міжнародних партнерів, до яких можуть долучитись представники бізнесу м. Чернігова. Наразі інформаційний блок «Business guide від Чернігівської міської ради», розміщений за цим посиланням, містить відомості щодо 46 кредитних, грантових програм та програм підтримки.

Загальна кількість адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг м. Чернігова (далі – Центр) складає 288, із них 89 (30,9 %) адміністративних послуг надаються Чернігівською міською радою та її виконавчими органами, в тому числі 38 (13,2 %) адміністративних послуг надається безпосередньо управлінням адміністративних послуг міської ради, 41 (14,2 %) – департаментами та управліннями Чернігівської обласної державної адміністрації, 151 (52,4 %) – територіальними органами центральних органів виконавчої влади та 7 (2,5 %) – засобами порталу Дія.

Протягом січня-червня 2025 року до Центру надійшло 190 837 звернень, в тому числі: 74 372 заяв, 44 153 суб'єктів звернень звернулись за консультацією та 72 312 за видачою документів.

З урахуванням особливостей режиму воєнного стану проводиться постійна робота щодо актуального функціонування та інформаційного наповнення Порталу адміністративних послуг м. Чернігова <https://www.admincher.gov.ua>; удосконалення серверної програми АСКОД та захисту локальної мережі від зовнішніх загроз; запровадження спрощеного механізму обміну інформацією; застосування електронного документообігу в сфері надання адміністративних послуг; впровадження сучасних електронних сервісів, що дозволяє проводити онлайн-реєстрацію в електронній черзі, отримувати консультації з питань надання адміністративних послуг в режимі онлайн, проводити онлайн-обмін інформацією з суб'єктами надання адміністративних послуг тощо.

З метою спрощення отримання державних послуг, надання інформаційної та консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва на Порталі розміщені посилання на платформи: Гід з державних послуг <https://guide.diia.gov.ua/> та Дія.Бізнес <https://business.diia.gov.ua/>.

Використання інформаційно-консультативних сервісів чат-боту в Telegram та чату на основі Facebook забезпечує взаємодію та зворотній зв'язок із заявниками шляхом надання інформації, консультування та підтримки в електронному форматі.

В I півріччі 2025 року на офіційній сторінці Центра в соціальній мережі Facebook проведено інформаційно-комунікаційну роботу відповідно до завдань із підвищення обізнаності населення про адміністративні послуги, популяризації сервісного підходу у сфері надання послуг, а також інформування про зміни в законодавстві, запуск нових сервісів та реалізацію соціально важливих ініціатив.

Станом на 01.07.2025 рейтинг Центра на ресурсі «ДІЯ» становить 9,95 балів з 10 можливих при 5 299 відгуках, на ресурсі Google – 4,9 з 5,0 можливих при кількості 2 402 відгуки.

Міжнародні відносини та інвестиції

За підсумками I півріччя 2025 року у сфері міжнародних відносин реалізовується ряд економічних, соціальних, гуманітарних та культурних проєктів спільно з містами-партнерами та міжнародними організаціями.

У 2025 році місто Чернігів не встановлювало партнерства з містами-побратимами. Однак, продовжується співпраця з вже існуючими містами-побратимами в різних напрямках. Зокрема, було реалізовано проєкт GIZ «Improvement of civil protection and reconstruction with municipal partnerships in Ukraine», що виконувався містом побратимом Аахеном (Німеччина), в рамках якого Чернігівській міській територіальній громаді було передано два автомобілі та технічне обладнання. У червні 2025 року представники міста Аахен відвідали Чернігів та провели зустріч з керівництвом Чернігівської міської територіальної громади.

Крім того, у травні відбувся візит делегації з міста-побратима Реймсу (Франція). Візит делегації був триденний, в рамках якого заступник міського голови Реймсу Дімітрі Уда, заступник міського голови Реймсу Марі Депакі та заступник керівника апарату мера Реймсу Марі Беруар відвідали соціальні інфраструктурні об'єкти та зустрілись з представниками критичних підприємств КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради та КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради з метою ознайомлення з їх роботою та потребами під час війни. Під час візиту відбулася передача трьох пасажирських автобусів від Реймсу Чернігову.

У травні поточного року відвідали місто волонтери з міста-побратима Лапсеенранта, що передали в якості гуманітарної допомоги 5 авто, медичні засоби та інше майно.

На запрошення міста Жешув (Польща) представники виконавчого комітету Чернігівської міської ради та її структурних підрозділів взяли участь у візитах до м. Жешув.

Протягом I півріччя 2025 року продовжилась реалізація проєкту «Життєздатність+: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни», що реалізовується Міжнародною організацією з міграції. В рамках проєкту було розпочато ремонтні роботи в економічному хабі, ведеться діяльність з реалізації проєктів економічної інфраструктури. Також було створено План соціально-економічного розвитку з переліком потенційних проєктів з реалізації.

У червні 2025 року відбулося відкриття модульного містечка для внутрішньо переміщених осіб, обладнання для якого було передано Міністерством економіки Латвійської Республіки.

За I півріччя 2025 року місто Чернігів відвідало 7 урядових іноземних делегацій:

- делегація з Ради графства Кент, Велика Британія;
- делегація з Фінляндської Республіки на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Фінляндської Республіки в Україні пані Тар'я

Фернандес;

- делегація з Королівства Бельгії на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Бельгії в Україні паном Люком Якобс;
- делегація з Азербайджанської Республіки на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні паном Сеймуром Мурдалієвим;
- делегація з міста-побратима Реймс, Франція;
- делегація з міста-побратима Лаппеенранта, Фінляндія;
- делегація з міста-побратима Аахен, Німеччина.

Окрім високопосадовців європейських країн, місто Чернігів відвідала велика кількість міжнародних неурядових, громадських, благодійних організацій. Серед них були представлені такі організації як: Німецько-українське бюро, агентство розвитку федерального уряду Бельгії Enable, Програма розвитку ООН, Міжнародна організація з міграції, Expertise France, Фонд «Партнерство за сильну Україну» та інші.

Енергетична стійкість міста

В умовах значної нестабільності у роботі енергосистеми та необхідності відновлення об'єктів критичної інфраструктури, що зазнали руйнувань, продовжувалась робота щодо реалізації енергоефективних проєктів та впровадження енергоощадних заходів в бюджетній сфері міста.

З метою функціонування в умовах обмеження/відсутності електропостачання об'єкти критичної інфраструктури станом на 01.07.2025 забезпечені альтернативними джерелами енергії (електричні генератори бензинового та дизельного типу дії). Всього встановлено 1 145 електрогенераторів, з яких в закладах освіти 158 одиниць, охорони здоров'я 31 одиниця, об'єктах теплопостачання і водозабезпечення 177 генераторів та житлово-комунальній сфері і адміністративних будівлях 779 одиниць.

Разом з тим, здійснювалось виконання капітальних та поточних ремонтів, які включають в себе заходи з енергоефективності: ЗЗСО № 2, 5, 15, 16, 28, 29, 31 – ремонт електромереж із підключенням обладнання на харчоблоці; ЗЗСО № 19 – поточний ремонт електромереж у найпростішому укритті; ЗЗСО № 5 – ремонт покрівлі господарської будівлі; ЗЗСО № 29 – поточний ремонт, а саме усунення припису та встановлення дверей на сходових клітинах; ЗЗСО № 14 – поточний ремонт вентиляційної системи; ЗЗСО № 6 – ремонт системи пожежогасіння в харчоблоці та відновлення системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей; ЗЗСО № 5, 16, 32 – капітальний ремонт покрівлі; ЗЗСО № 16, 19 – улаштування водовідведення від будівлі з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (капітальний ремонт); ЗЗСО № 3 – капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі старого корпусу та інженерних мереж; «Чернігівська музична школа № 2 ім. Євгена Богословського» – капітальний ремонт покрівлі. Окрім цього розпочато в ЗДО № 46, 76 – ремонт зовнішньої каналізації, а в ЗЗСО № 3 – ремонт санвузлів із частковою заміною

каналізації.

Також проводиться капітальний ремонт загальнореабілітаційного відділення КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради та ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м'язевої системи та сполучної тканини комунального некомерційного підприємства «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради.

Продовжуються роботи з комплексної термомодернізації будівлі з приведенням її до сучасних вимог щодо енергозбереження та ремонтом покрівлі та стін будівлі КП «Міський Палац культури» Чернігівської міської ради. Капітальний ремонт будівлі комунального клубного закладу «Центр культури і мистецтв».

Окрім цього, у межах співпраці з міжнародною організацією Rotary Club «Kyiv Capital» триває встановлення сонячних електростанцій загальною потужністю майже 140 кВт на КНП «Пологовий будинок» Чернігівської міської ради.

Також продовжилась робота щодо забезпечення раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, контролю та моніторингу за їх використанням, а також дотриманням встановлених граничних норм використання енергоресурсів бюджетними установами міста.

За підсумками першого півріччя 2025 року використання енергетичних ресурсів закладами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, відбулось у межах встановлених граничних норм споживання енергоносіїв на поточний рік.

Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

У I півріччі 2025 року надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від приватизації відсутні, оскільки не був затверджений Перелік об'єктів комунальної власності Чернігівської міської територіальної громади, що підлягають приватизації у 2025 році.

Протягом січня-липня 2025 року укладено 117 договорів оренди, з них один договір оренди єдиного майнового комплексу, який забезпечує теплопостачання частини міста.

Сума надходжень за січень-липень 2025 року від орендної плати до бюджету Чернігівської міської територіальної громади складає 17 193,5 тис. грн, що становить 110,1 % від планового показника 15 610,0 тис. грн. У тому числі: за єдиний майновий комплекс – 14 533,3 тис. грн (112,2 % від планового показника – 12 950,0 тис. грн), за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 2 660,2 тис. грн (з них 148,2 тис. грн – залишок коштів за 2024 рік, який залишився на рахунку фонду комунального майна міської ради на 01.01.2025) (100 % від планового показника – 2 660,0 тис. грн).

Очікуються надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від оренди комунального майна у 2025 році в розмірі

29 093,5 тис. грн, у тому числі за єдиний майновий комплекс – 24 533,3 тис. грн, за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 4 560,2 тис. грн.

На підставі виданих фондом комунального майна Чернігівської міської ради дозволів комунальним підприємствам і бюджетним установам укладено 328 договорів оренди (відповідно: освіта – 161, заклади охорони здоров'я – 109, культура – 8, комунальні підприємства – 27 та комунальні установи – 23). Кошти від орендної плати за цими договорами оренди залишаються у розпорядженні комунальних підприємств (поповнення обігових коштів) та бюджетних установ.

Фондом комунального майна Чернігівської міської ради у січні – липні 2025 року оголошено 6 електронних аукціонів про передачу в оренду нерухомого майна комунальної власності територіальної громади міста Чернігова: 2 електронні аукціони про передачу в оренду, 2 електронні аукціони про передачу в оренду із зниженням стартової орендної плати на 50 відсотків, 2 електронні аукціони за методом покрокового зниження стартової орендної плати та подальшого подання цінових пропозицій. Також укладено 16 додаткових угод на продовження договорів оренди без проведення аукціону та 4 додаткові угоди про внесення змін до договорів оренди.

Станом на 01.08.2025 фондом комунального майна Чернігівської міської ради погоджено: 11 нових договорів оренди, 3 додаткові угоди про внесення змін до договорів оренди.

За I півріччя 2025 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 1 141,4 тис. грн за результатами проведеної роботи щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства.

Діяльність підприємств комунальної власності

Серед економічно активних суб'єктів господарювання м. Чернігова діяльність здійснювали 20 комерційних та 10 некомерційних комунальних підприємств міської ради. З них дванадцять належать до житлово-комунальної сфери, вісім до сфери охорони здоров'я, два – до торгівлі і послуг, два – до сфери культури, одне – до засобів масової інформації, одне – до спортивної галузі, одне – до соціальної сфери, одне будівельне, одне транспортне, одне створене для забезпечення громадського порядку та контролю за благоустроєм міста.

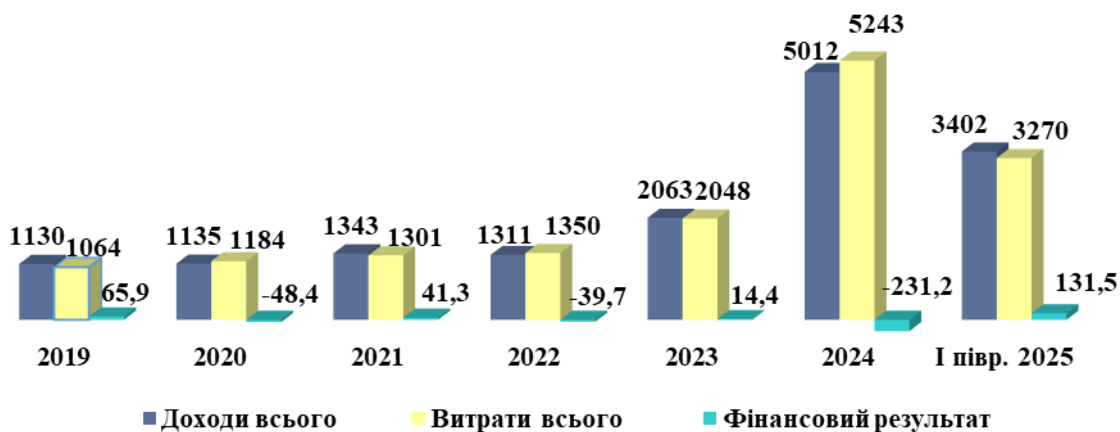

Рис. 4. Загальний фінансовий результат діяльності комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради, млн грн

На формування загального облікового фінансового результату діяльності комерційних комунальних підприємств значною мірою вплинула прибуткова діяльність у I півріччі 2025 року КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради (прибуток 157,2 млн грн), зумовлена збільшенням реалізації електричної енергії в I кварталі 2025 року. Також позитивні результати фінансово-господарської діяльності отримали КП «Деснянське» Чернігівської міської ради (прибуток 4,9 млн грн), КП «Новозаводське» Чернігівської міської ради (прибуток 4,5 млн грн), КП «ЖЕК-13» Чернігівської міської ради (прибуток 2,5 млн грн), КП «ЖЕК-10» Чернігівської міської ради (прибуток 1,6 млн грн). Прибуткова діяльність підприємств житлово-комунальної сфери значною мірою зумовлена переглядом ціни на послуги з управління багатоквартирними будинками з IV кварталу 2024 року. Окрім того, в I півріччі 2025 року прибутково спрацювали: КП «Міський Палац культури ім. В. Радченка» Чернігівської міської ради (прибуток 1,4 млн грн), КП «Зеленбуд» Чернігівської міської ради (прибуток 0,6 млн грн), КП «Чернігівбудінвест» Чернігівської міської ради (прибуток 0,5 млн грн) та інші.

Збитково у звітному періоді спрацювали КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради (збиток 15,5 млн грн), КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради (збиток 12,3 млн грн) та КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (збиток 9,3 млн грн). Збиткова діяльність підприємств, у значній мірі, пов'язана зі зростанням витрат на енергоносії, паливно-мастильні матеріали та заробітну плату працівників. Також, збитково за підсумками I півріччя 2025 року спрацювали: КП «Шкільне» Чернігівської міської ради (збиток 3,9 млн грн), КП «ВСЦ «Крок до тварин» Чернігівської міської ради (збиток 0,8 млн грн), КП «ТРА «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради (збиток 0,5 млн грн), інші.

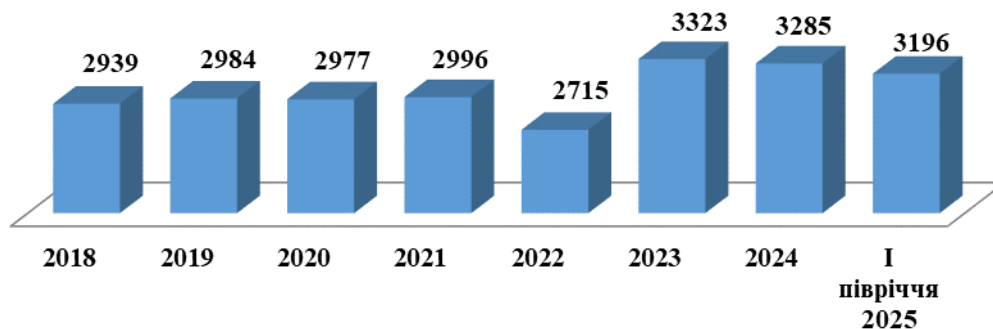

Рис. 5. Середньооблікова чисельність працівників комерційних комунальних підприємств міської ради, осіб

Скорочення чисельності працівників комерційних комунальних підприємств міської ради у I півріччі 2025 року порівняно з показниками 2024 року зумовлено зменшенням кількості працівників підприємств житлово-комунального господарства на 50 осіб, зокрема скороченням штатних працівників КП «Новозаводське» Чернігівської міської ради на 31 особу у зв'язку з суттєвим зменшенням кількості ліфтів, що знаходяться на обслуговуванні підприємства. Також зменшилась чисельність працівників КП «ГРА «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради на 19 осіб та КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради на 13 осіб.

Транспорт і зв'язок

Автомобільні пасажирські перевезення у місті забезпечують такі приватні перевізники – ПраТ «Таксосервіс», ТОВ «Тревел експрес», ДП «Пассервіс» ВАТ «Чернігівавтосервіс» та ТОВ «Епітранс». Перевезення здійснюються автобусами середньої та великої пасажиромісткості, що є комфортними для пасажирів, відповідають стандарту екологічності Євро-5 або Євро-6 і більшість з яких (97 %) пристосовані для перевезення маломобільних груп населення.

Пасажирські перевезення електротранспортом забезпечуються комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Щоденно на маршрути в середньому виходить 62 одиниці рухомого складу електротранспорту.

У м. Чернігові діють Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43, та Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника

Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42.

Дані Програми містять перелік найбільш соціально незахищених окремих категорій пасажирів, за перевезення яких у міському пасажирському і приміському залізничному транспорті здійснюються компенсаційні відшкодування перевізникам за рахунок бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Компенсація перевізникам за перевезення пасажирів пільгових категорій у I півріччі 2025 року склала:

- електротранспортом – 12 690,84 тис. грн;
- автотранспортом – 554,78 тис. грн;
- залізницею – 208,0 тис. грн.

Протягом I півріччя 2025 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишився практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2024 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова в січні – червні 2025 року склав 10 800,8 тис. пасажирів (з них 2 590,3 пасажири пільгових категорій) що становить 97,8 % у порівнянні до такого ж періоду 2024 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень здійснені міським електротранспортом та комунальними автобусами у I півріччі 2025 року склали 7 803,3 тис. пасажирів. Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 850,3 тис. осіб.

Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

З метою забезпечення раннього виявлення та підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, попередження соціального сирітства працівниками управління у справах дітей у I півріччі 2025 року було проведено 36 рейдів.

На обліку в управлінні у справах дітей перебуває 38 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Так, за I півріччя 2025 року проведено 195 перевірок умов проживання дітей, які перебувають на обліку у службі, чи щодо яких надійшли повідомлення про порушення їх прав. За результатами перевірок було направлено 26 клопотань до поліції про притягнення батьків до адміністративної відповідальності за невиконання батьківських обов'язків по вихованню дітей. Всього виявлено і вилучено із сім'ї 1 дитину у зв'язку із загрозою її життю та здоров'ю.

Протягом січня-червня 2025 року управлінням у справах дітей підготовлено 12 позовів на позбавлення батьків батьківських прав.

За I півріччя 2025 року на первинний облік в управлінні у справах дітей поставлено 20 дітей з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них: 14 дітей влаштована під опіку, 4 перебувають в патронатних сім'ях, 1 дитина в сім'ї родичів, 1 дитина на час набуття статусу перебувала в

ДПТНЗ. Всього на первинному обліку в управлінні перебуває 354 дітини з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 321 дитина виховується в сім'ях, 33 перебувають у державних дитячих закладах. Сімейними формами виховання охоплено 90,7 % дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

У місті обліковано 4 дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ), в яких виховується 27 дітей і 2 повнолітні особи, 18 прийомних сімей, в яких виховується 25 прийомних дітей та 3 повнолітніх осіб. Два ДБСТ та чотири прийомні сім'ї з дітьми тимчасово перебувають за кордоном.

Управлінням у справах дітей щоквартально проводиться моніторинг стану забезпечення житлових, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постановки їх на квартирний облік. Так, станом на 01 липня 2025 року на квартирному обліку у Чернігівській міській раді перебувають 24 дітини віком від 16 до 18 років.

За I півріччя 2025 року управлінням у справах дітей було підготовлено 82 питань на засідання виконавчого комітету щодо надання дозволів на вчинення правочинів щодо майна, право власності чи право користування на яке мають діти.

Програмою молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки передбачено пільгове молодіжне кредитування з терміном погашення кредитів до 30 років. Учасниками програми можуть стати мешканці обласного центру віком до 35 років, які перебувають на квартирному обліку, тобто визнані такими, що потребують покращення житлових умов. На 2025 рік на виконання зазначеної Програми з Чернігівського міського бюджету передбачено виділення коштів в сумі 7 980,0 тис. грн.

В 2025 році продовжується робота з гендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбувалися заходи з підтримки жінок та дітей ВПО, зустрічі з відомими українськими людьми, заходи до Міжнародного дня сім'ї, Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітнього періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

Зайнятість населення та ринок праці

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на середніх підприємствах міста у I півріччі 2025 року за розрахунками ГУ Державної

податкової служби у Чернігівській області склала 19 968 грн, що на 3,27 % більше, ніж у 2024 році (19 335 грн).

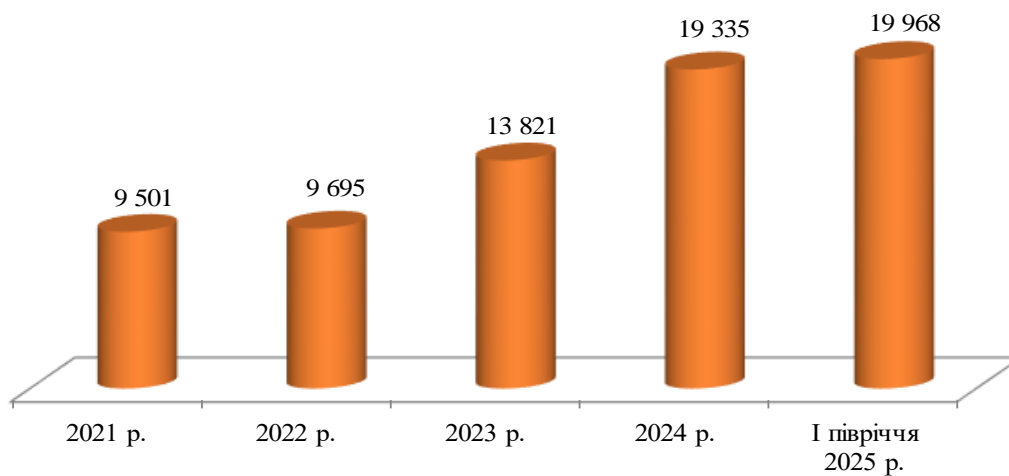

Рис. 6. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників середніх підприємств, (грн)

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на малих підприємствах міста у I півріччі 2025 року за розрахунками ГУ Державної податкової служби у Чернігівській області склала 15 548 грн, що на 3,86 % більше, ніж у 2024 році (14 970 грн).

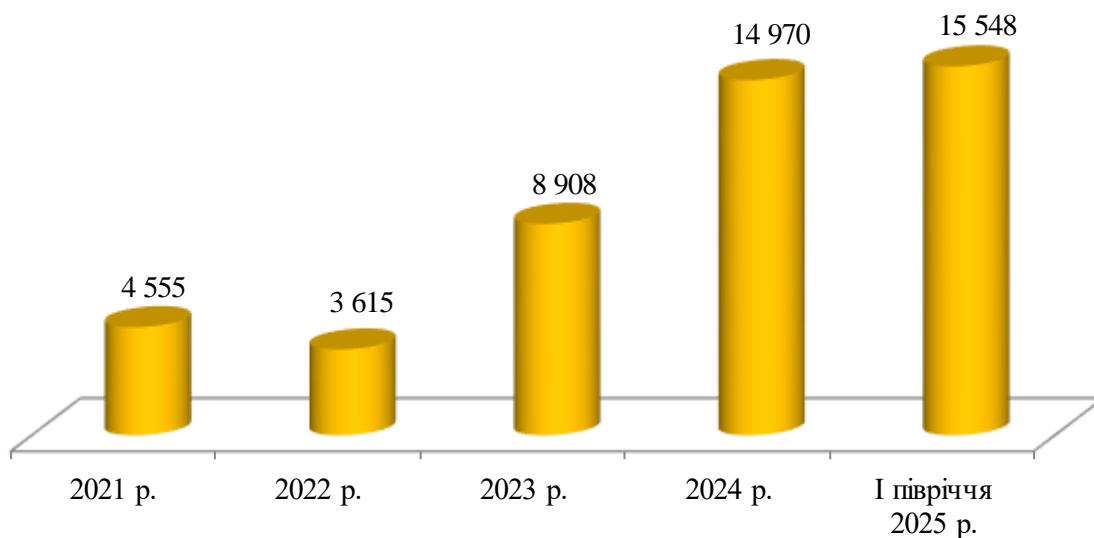

Рис. 7. Середньомісячна заробітна плата найманих працівників малих підприємств, (грн)

Для порівняння середня заробітна плата працівників комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради у 2023 році становила 15 447 грн, в 2024 році – 18 895 грн, в I півріччі 2025 року – 20 801 грн.

За відкритими даними, розміщеними на вебсайті Чернігівського обласного центру зайнятості у розділі «Аналітична та статистична інформація», у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом I півріччя 2025 року отримували послуги 4 340 безробітних, з них мали статус безробітного 3 374 особи.

Також у відповідному періоді 188 осіб проходили професійне навчання, 62 особи отримали ваучери на навчання.

За підсумками I півріччя 2025 року Чернігівською філією Чернігівського обласного центру зайнятості 1 638 осіб скеровано до участі у суспільно-корисних роботах.

Протягом січня-червня 2025 року працевлаштовано 1 377 осіб, з них 149 безробітних окремих категорій за рахунок реалізації компенсаційних програм для роботодавців. Зокрема, робочими місцями забезпечено 41 внутрішньо переміщену особу з компенсацією роботодавцям витрат на оплату праці та за 11 осіб з інвалідністю (роботодавцям надано компенсацію витрат на облаштування їх робочого місця). У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяли участь 99 осіб.

За даними моніторингу, проведеного на підставі даних Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській області, в Чернігівському районі за січень-червень 2025 року на створені нові робочі місця працевлаштовано 3 025 осіб, з них у юридичних осіб – 1 032 осіб (34,1 % від загальної кількості) та у фізичних осіб – 1 993 особи (65,9 %). При цьому у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці звільнено 1 889 осіб. Реальний приріст становить 1 136 робочих місць.

За видами економічної діяльності за I півріччя 2025 року найбільше працевлаштовано на новостворені робочі місця:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 835 осіб;
- надання інших видів послуг – 729 осіб;
- інформація та телекомунікації – 225 осіб;
- промисловість – 237 осіб;
- професійна, наукова та технічна діяльність – 196 осіб.

При цьому за цими видами діяльності ліквідовано робочі місця та звільнено:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 748 осіб;
- надання інших видів послуг – 161 особа;
- інформація та телекомунікації – 241 особа;
- промисловість – 92 особи;
- професійна, наукова та технічна діяльність – 119 осіб.

Відповідно до Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів

сім'ям таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 року № 432, послугу із професійної адаптації, а саме послугу із підвищення кваліфікації з напрямку «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» отримали 3 особи, які мають відповідний статус та працевлаштовані до КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб; послугу із підвищення кваліфікації у сфері «Психологія, медична психологія та соціальна робота» отримує 1 особа, яка має відповідний статус та працевлаштована до КНП «Чернігівська обласні психоневрологічна лікарня» Чернігівської обласної ради фахівцем із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Також одна особа виявила бажання отримати послугу з професійної адаптації та пройти навчання за спеціальністю «Водій транспортного засобу».

Соціальний захист і соціальне забезпечення населення, у тому числі внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно

Реалізація державної політики соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення залишається одним із важливіших напрямків роботи департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради. Значне місце в системі соціальної підтримки населення займають державні соціальні допомоги.

За I півріччя 2025 року департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради (далі – Департамент) призначено різних видів державної соціальної допомоги на суму 206 504,2 тис. грн, кількість отримувачів – 18 198 осіб.

Отримали державну допомогу сім'ям з дітьми: допомогу по вагітності та пологам – 225 осіб на суму 872,3 тис. грн, одноразову допомогу при народженні дитини та усиновленні – 4 436 осіб на суму 28 368,0 тис. грн, допомогу на дітей, які перебувають під опікою – 224 особи на суму 10 147,6 тис. грн, допомогу на дітей самотніми матерям – 244 особи на суму 1 180,7 тис. грн.

Тимчасову державну допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, з початку 2025 року отримала 91 особа на суму 1 346,6 тис. грн, компенсацію за надання послуги «муніципальна няня» – 4 особи на суму 231,6 тис. грн, допомогу на дітей в багатодітних сім'ях – 780 осіб на суму 10 294,6 тис. грн. Також призначено та виплачено у I півріччі 2025 року державну соціальну допомогу 1088 малозабезпеченим сім'ям на суму 28 120,2 тис. грн.

Виплачено грошового забезпечення батькам-вихователям та державної соціальної допомоги на 32 дитини у 21 прийомній сім'ї на суму 2 157,2 тис. грн.

Оплачено послуги патронатного вихователя та сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, виплачена соціальна

допомога на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя 5 особам на 13 дітей на суму 1 383,6 тис. грн.

Державною соціальною допомогою забезпечені 37 дітей, які виховуються у 5 дитячих будинках сімейного типу. За звітний період виплачено 1 952,3 тис. грн.

Тимчасова допомога на дітей, які залишились без батьківського піклування «Дитина не одна» призначена на 6 дітей в сумі 87,9 тис. грн.

Проводяться роботи по забезпеченню реалізації пілотного проекту з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка». З початку 2025 року прийнято 582 заяви на виплату грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на 4 475,0 тис. грн.

Нараховано та виплачено державної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на суму 79 508,8 тис. грн – 3 707 особам, допомогу на дітей, яким не встановлена інвалідність – 2 особам на суму 76,4 тис. грн, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю на суму 20 984,4 тис. грн – 1 406 особам, грошову допомогу непрацюючій особі, яка досягла пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату на суму 150,2 тис. грн – 15 особам. Нарахована та виплачена допомога на догляд 440 самотніми особам, які досягли 80-річного віку на суму 2 408,7 тис. грн.

Також нараховано та виплачено особам з інвалідністю, постраждалим від вибухонебезпечних предметів: щорічної допомоги на оздоровлення – 14 особам на суму 12,2 тис. грн, разової компенсації – 6 особам на суму 47,2 тис. грн.

Грошову допомогу особам, що проживають разом з особою з інвалідністю 1 чи 2 групи внаслідок психічного розладу, отримали 447 осіб на суму 7 737,3 тис. грн.

В Департаменті на обліку перебуває 5 043 особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. З початку 2025 року на забезпечення виконання Чорнобильських програм використано 9 357,8 тис. грн.

Указом Президента України від 09 травня 2025 року №300/2025 присвоєно почесне звання «Мати-героїня» 3 особам, виплачено одноразової винагороди на суму 90,8 тис. грн.

У I півріччі 2025 року встановлено статусу особи з інвалідністю 113 Захисникам (Захисницям) України, статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника (Захисниці) України отримала 231 особа.

Станом на 01 липня 2025 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб по м. Чернігову перебуває 12 179 внутрішньо переміщених осіб. У I півріччі 2025 нараховано допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на суму 48 959,4 тис. грн.

На обслуговуванні у Чернігівському міському територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міської ради станом

на 01 липня 2025 року перебуває 49 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 15 осіб обслуговуються соціальними робітниками вдома.

В м. Чернігові діє Програма придбання у комунальну власність територіальної громади міста Чернігова житла для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 39. Дана Програма розроблена для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей, які перебувають в єдиному реєстрі внутрішньо переміщених осіб. Цільова сумарна частка участі бюджету Чернігівської міської територіальної громади у фінансуванні видатків на придбання житла складає 30 % від повної вартості житла, з державного бюджету – 70 % від повної вартості житла. У I півріччі 2025 року кошти субвенції з державного бюджету не виділялись.

Департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради реалізуються програми підтримки мешканців міста, які постраждали внаслідок російської військової агресії.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії, з початку року звернулось 107 осіб, виплачено матеріальної допомоги на суму 1 207,1 тис. грн.

За наданням часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних житлових будинках внаслідок російської військової агресії з початку року звернулось 1 особа, виплачено компенсації на суму 7,6 тис. грн.

У 2025 році поновлена дія Програми надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової. За призначенням допомоги звернулось 156 осіб, виплачено допомоги на суму 1 670,0 тис. грн.

Комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчого комітету Чернігівської міської ради станом на 01 липня 2025 року призначено грошову компенсацію за належні для отримання жилі приміщення деяким категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей 22 особам на суму 59 387,3 тис. грн.

Надійшло коштів державної субвенції на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей на 14 осіб на суму 37 697,5 тис. грн.

Відповідно до Програми надання одноразової матеріальної допомоги членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на 2024 – 2025 роки з початку року виплачено матеріальної допомоги 147 особам на суму

6 833,3 тис. грн, у тому числі одноразову матеріальну допомогу отримали 139 осіб на суму 6 673,3 тис. грн, разову компенсацію за виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника – 8 осіб на суму 160,0 тис. грн.

Програмою соціальної підтримки населення у м. Чернігові на 2024-2026 роки передбачена виплата щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, виплата щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов'язку та виплата одноразової матеріальної допомоги військовозобов'язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період.

Станом на 01 липня 2025 року допомогу для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України отримують 804 сім'ї, нарахована з початку року сума виплати становить 2 110,5 тис. грн, допомогу для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов'язку отримують 12 сімей, виплачені кошти на суму 30,0 тис. грн.

Матеріальну допомогу військовозобов'язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період отримали 515 осіб на суму 10 300,0 тис. грн.

З квітня 2025 року у місті запрацювало комунальне некомерційне підприємство «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (далі – КНП «Ветеранський простір»).

Станом на 01 липня 2025 року підприємством проведено заходів із психологічної реабілітації та підтримки:

- надана психологічна допомога 1 рівня – 146 особам, 2 рівня – 99 особам;

- групи психоемоційної самодопомоги – 150 особам.

Фахівці КНП «Ветеранський простір» співпрацюють з освітніми закладами міста, надають ветеранам інформацію щодо можливості отримати освіти або підвищити кваліфікацію (71 особа); співпрацюють з центром зайнятості для надання інформації для ветеранів та членів їх родин щодо актуальних вакансій та курсів для отримання нових професійних навичок з подальшим працевлаштуванням (28 осіб).

Фахівцями КНП «Ветеранський простір» збирається інформація щодо забезпеченості житлом та умов проживання ветеранів, надаються інформаційні послуги щодо державних та місцевих програм з забезпечення житлом ветеранів, а також супровід у формуванні пакету документів для постановки на квартирний облік (26 осіб).

Фахівці КНП «Ветеранський простір» співпрацюють з організаціями міста та надають інформаційну допомогу та супровід щодо наявних грантових програм та напрямків їх застосування. Послуга надана 28 особам.

На виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради було створено комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – комісія).

Станом на 01.07.2025 до комісії подано 2 841 заява про пошкоджене майно та 757 заяв про знищене майно громадян міста Чернігова. За поданими заявами наразі складено 2 572 акта комісійного обстеження та заповнено 2 263 чек-листів.

Загальна сума нарахованої компенсації за пошкоджені та знищені об'єкти нерухомості станом на 01.07.2025 складає 894,4 млн грн, комісією винесено 4 074 рішень, з яких 2 268 рішень про надання компенсації на відновлення пошкодженого об'єкта, 1 076 рішень про відмову, 379 рішень про призупинення розгляду рішення та 351 рішення про поновлення розгляду заяви.

Охорона здоров'я та демографічна ситуація

Мережа закладів охорони здоров'я Чернігівської міської ради складається з трьох міських лікарень та пологового будинку, двох поліклінік (КНП «Сімейна поліклініка» та КНП «Міська стоматологічна поліклініка») та двох центрів первинної медико-санітарної допомоги, створених шляхом виділу з КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради, що відповідає потребам населення і існуючим нормативам.

Впродовж I півріччя 2025 року здійснено придбання сучасного медичного обладнання для забезпечення лікувально-діагностичного процесу на сучасному рівні та іншого обладнання на суму 13,2 млн грн, з них:

– 4,0 млн грн за рахунок коштів спецфонду, а саме бюджету розвитку Чернігівської міської територіальної громади для: КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» – лабораторне обладнання; КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» – автомобіль;

– 3,0 млн грн за централізовані поставки: 3 дизельних генератори для забезпечення роботи будівель в умовах відключення електроенергії, реабілітаційне обладнання (стельовий підйомник, сходи та бруси для навчання та відновлення навиків ходьби, гімнастичний інвентар реабілітаційна бігова доріжка та підвісна система Luna) для КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» ;

– 0,7 млн грн за кошти НСЗУ: 2 холодильники для зберігання вакцин, кондиціонер, 2 пристрої для ентєрального харчування пацієнтів, ваги медичні для зважування людей на медичних ліжках, 7 систем кондиціонування повітря;

– 5,5 млн грн за кошти інших джерел, не заборонених законодавством: 30 функціональних ліжок, апарат ультразвукової діагностики, насос для ентерального харчування, монітор артеріального тиску, кондиціонери, апарат штучної вентиляції легень, портативна електростанція, 4 електрокардіографи, фармацевтичні холодильники, лабораторне обладнання та оргтехніка, автомобіль.

Управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради впродовж I півріччя 2025 року проведено ремонтні роботи об'єктів комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я за кошти міського бюджету на суму 13 136,9 тис. грн, у тому числі:

– 7 229,4 тис. грн – капітальний ремонт загально-реабілітаційного відділення КНП «Чернігівська міська лікарня № 3»;

– 2 423,7 тис. грн – капітальний ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м'язевої системи та сполучної тканини КНП «Чернігівська міська лікарня № 4»;

– 3 483,8 тис. грн – капітальний ремонт системи протипожежного захисту в адміністративному, поліклінічному та лікувальному корпусах КНП «Чернігівська міська лікарня № 2».

Відповідно до укладених договорів з НЗСУ за Програмою медичних гарантій за пакетом № 24 «Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям» особам з інвалідністю необхідні консультації лікарів проводяться мультидисциплінарними командами мобільних паліативних бригад КНП «Чернігівська міська лікарня № 2», КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» та КНП «Чернігівська міська лікарня № 4». Станом на 01.07.2025 у стаціонарна паліативна допомога дорослим (35 ліжок) надається у КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» (10 ліжок), КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» (25 ліжок), на яких проліковано 190 хворих.

Впродовж січня-червня 2025 року надана стаціонарна медична реабілітаційна допомога 927 хворим, у тому числі 247 військовослужбовцям. Завдяки тісній співпраці та взаємодії з органами місцевого самоврядування та благодійниками проводиться доукомплектування відділень реабілітаційним обладнанням.

Демографічна ситуація

У відповідності до відомостей про місце реєстрації осіб, які занесені до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України, станом на 16.07.2025 кількість зареєстрованих у місті осіб становить 244,2 тис. осіб. Станом на 01.01.2022 кількість осіб, місце проживання яких зареєстровано у місті Чернігові, становила 282,7 тис. осіб; на 01.01.2023 – 275,97 тис. осіб., на 01.01.2024 – 275,1 тис. осіб, на 01.01.2025 – 274,3 тис. осіб.

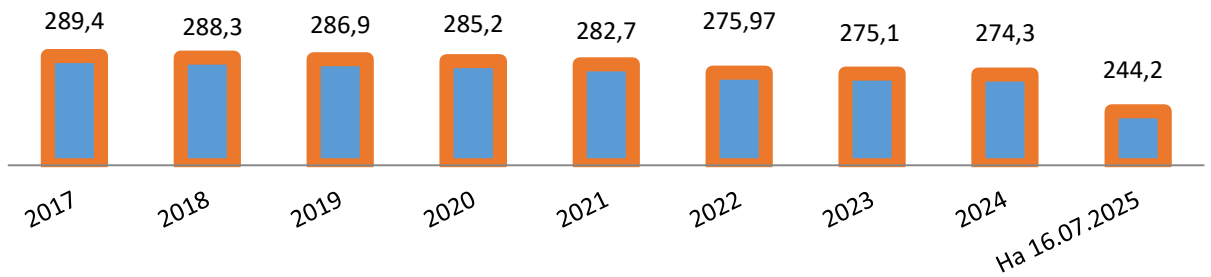

Рис. 8. Чисельність наявного населення, тис. осіб

За I півріччя 2025 року в м. Чернігові народилось 536 дітей, що на 13,5 % менше ніж за аналогічний період минулого року; померло 1 875 осіб, що на 0,2 % менше ніж за аналогічного період минулого року. Природне скорочення населення склало 1 339 осіб.

Динаміка основних показників відтворення населення у м. Чернігові

Роки	Народжених, осіб	Померлих, осіб	Природний приріст (скорочення), осіб
2014	2 684	3 655	-971
2015	2 517	3 467	-950
2016	2 474	3 545	-1 071
2017	2 251	3 501	-1 250
2018	2 147	3 615	-1 468
2019	1 900	3 674	-1 774
2020	1 846	4 066	-2 220
2021	2 162	4 647	-2 485
2022	1 080	4 336	-3 256
2023	1 225	3 692	-2 467
2024	1 203	3 647	-2 444
I півріччя 2025	536	1 875	-1 339

Освіта

Мережа закладів освіти міста складається з 89 закладів, з них: закладів дошкільної освіти – 52, закладів загальної середньої освіти – 31, закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 5 та 1 – заклад позашкільної освіти.

У I півріччі 2025 році у м. Чернігові функціонували 43 заклади дошкільної освіти, до яких зараховано 6 176 дітей. Відкрито 69 груп для дітей раннього віку. Формування груп у закладах дошкільної освіти міста розпочинається з 2-річного віку.

У 2024/2025 навчальному році освітній процес у закладах загальної середньої освіти м. Чернігова був організований відповідно до заяв батьків, які обрали форму навчання для своїх дітей, та створено очні і дистанційні класи.

У мережі закладів освіти в 2025 році функціонує 31 заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності з контингентом 25 050 учнів, з них 1 заклад працює дистанційно через відсутність найпростішого укриття. Протягом квітня-травня 2025 року проведено набір та сформовано 78 перших класів, в яких розпочали навчання 1 900 першокласників.

Набір до десятих профільних класів здійснювали 5 закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО № 1, 12, 15, 19, 22), сформовано 46 десятих класів, зараховано 1 312 десятикласників.

На базі 30 закладів загальної середньої освіти міста з 2 по 20 червня 2025 року працювали дитячі табори з денним перебуванням. Відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради «Про організацію харчування дітей у закладах освіти Чернігова», вартість харчування (сніданок, обід, підвечірок) становила 100 грн на день. Діти, які потребували особливої соціальної уваги та підтримки і перебували у таборі, харчувалися безкоштовно. Відпочинком було охоплено 4 745 дітей, з них дітей пільгових категорій – 4 381. Для організації харчування у пришкольніх таборах було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 5 091,4 тис. грн.

У комунальному позашкільному закладі освіти «Чернігівський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання» працює 29 гуртків, у яких займаються 462 здобувачі освіти.

Система профтехосвіти міста представлена 5 закладами, які забезпечують підготовку фахівців з робітничих професій та готують майбутніх спеціалістів для промислового сектору економіки, будівництва, торгівлі, громадського харчування, сфери послуг, транспорту, житлово-комунального господарства.

У місті функціонує комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр № 1» Чернігівської міської ради, фахівці якої здійснюють психолого-педагогічне вивчення та надають консультаційну допомогу з питань якісного виховання й навчання дітей з особливостями розвитку. Діти з особливими освітніми потребами здобувають загальну середню освіту у спеціальній школі № 1 та навчально-реабілітаційному центрі № 2.

Щорічно збільшується кількість закладів освіти, які відкривають класи та групи з інклюзивним навчанням. У 2025/2026 навчальному році в 26 закладах загальної середньої освіти (№ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35) функціонують 230 інклюзивних класів, у яких здобувають освіту 397 дітей з особливими освітніми потребами (далі – ООП). Найбільше інклюзивних класів відкрито на базі Чернігівської гімназії № 33 – 30 класів (74 учні з ООП).

Інклюзивну освіту забезпечують 42 заклади дошкільної освіти, у яких функціонує 172 групи, де виховується 282 дитини з ООП. В усіх закладах

дошкільної освіти, в яких відкрито інклюзивні групи, введено посаду асистента вихователя з інклюзивного навчання.

У рамках реалізації Програми розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2024–2028 роки:

– відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 15.07.2025 № 382 «Про надання допомоги за успіхи у навчанні (за результатами II семестру 2024–2025 навчального року) у закладах загальної середньої освіти міста Чернігова комунальної форми власності дітям з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 8 здобувачам освіти, які мають відповідний статус, виплачено по 3 196,00 грн, а також 48 здобувачам освіти – по 2 077,40 грн. Загальна сума склала 125 283,20 грн;

– відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 24.06.2025 № 312 «Про надання матеріальної допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 24 випускникам закладів загальної середньої освіти м. Чернігова виплачено матеріальну допомогу на загальну суму 48 000,00 грн.

З метою створення належних умов у закладах освіти міста та організації якісного освітнього процесу за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади здійснювалося виконання капітальних та поточних ремонтів, зокрема:

- поточний ремонт електромереж із підключенням обладнання на харчоблоці у ЗЗСО № 2, 5, 15, 16, 28, 29, 31;

- поточний ремонт електромереж у найпростішому укритті ЗЗСО № 19;

- поточний ремонт кабінету «Класу безпеки» у ЗЗСО № 7, 6, а також кабінету інформатики Чернігівського лицею № 1;

- поточний ремонт покрівлі господарської будівлі Чернігівської гімназії № 5;

- поточний ремонт будівлі Чернігівської гімназії № 29, усунення припису, встановлення дверей на сходових клітинах;

- поточний ремонт вентиляційної системи Чернігівської гімназії № 14;

- поточний ремонт системи пожежогасіння в харчоблоці та відновлення системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей у ЗЗСО № 6.

В I півріччі 2025 року розпочато у рамках Програми поліпшення гігієнічних умов у закладах освіти м. Чернігова на 2024–2026 роки:

- поточний ремонт санвузлів із частковою заміною каналізації у Чернігівській гімназії № 3;

- поточний ремонт зовнішньої каналізації – ЗДО № 46, 76.

Для відновлення роботи закладів освіти та освітнього процесу, управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади виконано капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі старого корпусу та інженерних мереж в Чернігівській гімназії №3 (7 652,50337 тис. грн). Також продовжуються капітальні ремонти:

- покрівлі Чернігівської гімназії № 5 (2 679,35 тис. грн);
- покрівлі Чернігівської гімназії № 16 (1 858,71 тис. грн);
- покрівлі Чернігівського ліцею № 32 (37,43 тис. грн);
- покрівлі комунального закладу позашкільної мистецької освіти «Чернігівська музична школа № 2 імені Євгена Богословського» Чернігівської міської ради (991,49 тис. грн);
- з улаштування водовідведення від будівлі Чернігівської гімназії № 16 з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (437,53 тис. грн);
- з улаштування водовідведення від будівлі Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 19 з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (1 536,96 тис. грн).

Культура. Міський простір та туризм

Незважаючи на продовження дії воєнного стану в країні, мистецькі школи міста продовжують реалізацію освітнього процесу на постійній основі та в очній формі навчання.

Комунальні заклади сфери культури Чернігівської міської ради облаштовані найпростішими укриттями для перебування учнів і педагогічного складу під час повітряних тривог або мають оформлені належним чином узгодження із балансоутримувачами найближчих укриттів щодо безперешкодного доступу у разі потреби. Також, для забезпечення діяльності під час надзвичайних ситуацій, заклади забезпечені джерелами альтернативного електропостачання, які було отримано від міжнародних благодійних організацій.

В I півріччі 2025 року продовжувалась робота з відновлення закладів культури, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. Так, протягом звітного періоду були проведені капітальні ремонти будівель комунальних закладів сфери культури: Комунальний клубний заклад «Центр культури та мистецтв» та Чернігівська музична школа № 2 імені Євгена Богословського.

Також, у закладах сфери культури проводились поточні ремонтні роботи для підтримки належних умов учбового процесу та основної діяльності. Міжнародні партнери з міст-побратимів та спонсори надали приладдя та музичні інструменти для мистецьких шкіл міста.

Бібліотеки Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи щорічно обслуговують більше 20 тисяч користувачів, щорічна кількість відвідувань становить близько 200 тис. осіб.

За I півріччі 2025 року відвідувачами централізованої бібліотечної системи стали 111 152 особи, що на 25 % більше ніж за аналогічний період минулого року. Також на 10 % зросла кількість читачів, що відповідає показнику у 22 376 осіб.

Продовжується активна робота над оновленням бібліотечного фонду, так за I півріччя 2025 року бібліотеки отримали 1 871 примірників книг, на суму 227,7 тис. грн, з них 183,2 тис. грн – кошти благодійників (Міжнародний ПЕН-клуб (PEN International)) та громадських організацій, мешканців громади в рамках акції «Подаруй книгу».

Участь у грантових проєктах дозволила покращити матеріально-технічну базу на загальну суму 170,0 тис. грн, за рахунок залученого фінансування було облаштовано дитячий коворкінг та публічні місця для роботи з ПК.

Незважаючи на складну ситуацію в країні постійно для користувачів створюються різнопланові події, такі як презентації книг, творчі зустрічі, майстер-класи, літературні та мистецькі вечори, народознавчі та краєзнавчі години. За I півріччя 2025 року було проведено 545 масових заходів, які відвідало 8 963 особи. У січні 2025 року завдяки фінансовій допомозі спонсорів та меценатів відкрилась оновлена бібліотека-філія для дітей № 2, а навесні вже на її базі стартував підлітковий письменницький клуб П.Р.О.З.А.

В I півріччя 2025 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 213,9 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними та фізичними особами.

Відповідно до пам'яткоохоронного законодавства України було направлено звернення до обласного органу культурної спадщини про занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України об'єктів культурної спадщини, розташованих в межах Чернігівської міської територіальної громади. Також проведено збір інформації щодо актуальних на сьогодні переліків об'єктів культурної спадщини (історії, археології, монументального мистецтва, архітектури, містобудування та садово-паркового мистецтва), розташованих на території громади.

Розпочато роботу взяття на баланс управління культури та туризму Чернігівської міської ради двох культурно важливих для міста об'єктів культурної спадщини (Пам'ятний знак на місці, де раніше знаходився готель «Царьград», Пам'ятний знак на місці будинку, де жив видатний український поет, байкар та лірик Леонід Глібов).

Напрацьовані Робочою групою з перейменування вулиць міста Чернігова передано на розгляд та опрацювання комісією з питань міської топонімії, охорони та збереження історико-культурного середовища м.

Чернігова для систематизації, подальшого розгляду і підготовки відповідних проєктів рішень.

Також, нову редакцію Міської цільової програма з охорони та збереження пам'яток культурної спадщини м. Чернігова на 2025-2026 роки доповнено заходами з демонтажу об'єктів, що містять символіку, написи, зображення, які заборонені чинним законодавством, визначення меж територій археологічних об'єктів культурної спадщини та виготовлення відповідної землевпорядної документації.

На постійній основі здійснюється моніторинг стану туристичної навігації міста Чернігова, замінено три інформаційних QR-коди (біля Спаського собору, Борисоглібського собору та будинку І. Мазепи).

Виготовлено макети для оновлення стенду у пониззі Болдиних гір та вуличних інформаційних стендів туристичної навігації (Земської управи, скверу Магдебурзького права та Чернігівського обласного філармонійного центру), а також 11 вуличних вказівників туристичної навігації міста.

За I півріччя 2025 року здійснювалося регулярне двомовне наповнення туристичного сайту міста Chernihiv.travel, рубрика новин. Згідно зі статистикою сайту інформаційною платформою Чернігова користувалось більше 20 тис. осіб.

Напрацьовано проєкт перезапуску аудіогада Черніговом з можливістю самостійно прокладати піші маршрути містом та самостійно знайомитися з пам'ятками міста-героя. Інформацію можна буде отримувати українською та англійською мовами.

Також напрацьовано 3 види брендваної сувенірної продукції міста Чернігів. Основна увага – традиційні матеріали для Чернігова, а також варіативність презентації легко впізнаваних сакральних архітектурних пам'яток міста. Окремо велася робота у співпраці з ОК «Північ» щодо напрацювання варіантів оформлення використаних тубусів з-під зброї як елементів сувенірної продукції для військових.

Підготовлено та видрукувано фотоальбом «ЧЕРНІГІВ», який містить світлини міста чотирьох сезонів року.

Фізична культура і спорт

Протягом I півріччя 2025 року проведено 29 загальноміських спортивних заходів та 20 навчально-тренувальних зборів для підготовки команд та спортсменів міста з видів спорту до змагань вищих рівнів з олімпійських видів спорту, де взяли участь 3 105 осіб; 19 загальноміських спортивних заходів та 3 навчально-тренувальні збори з неолімпійських видів спорту, в яких взяли участь 1964 осіб.

Організовані та проведені фізкультурно-оздоровчі заходи та змагання «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів та учениць закладів загальної середньої освіти м. Чернігова у 2024-2025 навчальному році під

гаслом «РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО» з таких видів спорту як: легка атлетика, футзал, шахи, регбі-5, баскетбол, волейбол, спортивне орієнтування.

З метою пропаганди здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності мешканців міста, Чернігівським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовано та проведено 27 спортивних заходів, в яких взяло участь біля 800 осіб.

Призначені 23 персональні (іменні) стипендії з олімпійських видів спорту та 11 персональних (іменних) стипендій з неолімпійських видів спорту талановитим і обдарованим спортсменам м. Чернігова за результатами виступів протягом 2024 року на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

На виконання рішення Чернігівської міської ради «Про встановлення винагород спортсменам і тренерам міста за досягнення високих спортивних результатів на міжнародних змаганнях» виплачена винагорода одинадцяти спортсменам та їх тренерам.

Дитячо-юнацькими спортивними школами для проведення навчально-тренувальних занять та спортивних змагань придбано спортивного обладнання та інвентарю на суму 1 596,0 тис. грн та спортивної форми на суму 200,0 тис. грн.

Активну участь в змаганнях по всій території України також приймають ветерани війни, допомогу в організації яких надає КНП «Ветеранський простір» (збори, тренування та виїзди). З початку 2025 року ветерани прийняли участь у 26 всеукраїнських змаганнях.

Відділенням фізичного відновлення на 01 липня 2025 року надано 336 послуг. Проведено 74 тренування з адаптивних видів спорту, 31 заняття з оздоровчої фізкультури, 210 оздоровчих масажів, 21 захід і змагання з адаптивного спорту, в яких прийняв участь 101 ветеран війни.

У зв'язку з російською збройною агресією проти України та запровадження на території України воєнного стану оновлення мережі спортивних майданчиків не проводилось. Для занять фізичною культурою та спортом використовується наявна спортивна база загальноосвітніх навчальних закладів, спортивних майданчиків міста, які не пошкоджені військовими діями.

В якості гуманітарної допомоги від Blau Gelbes Kreuz e.V. (містопобратим Аахен) отримане спортивне обладнання: мультиспортивна ігрова арена та набір спортивного обладнання для вулиці – 6 предметів. Для його встановлення проводиться будівництво спортивного майданчика на території бази «Освіта» комунального позашкільного навчального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна» Чернігівської міської ради.